

Dansklærerforeningens Folkeskolesektion Årsberetning 2020

Organisationen indefra

Foreningslivets historie i Danmark er tæt knyttet til demokratiet. Særligt efter Grundloven af 1849 blev foreninger den dominerende organisationsform inden for næsten alle områder af samfundslivet. Dansklærerforeningen blev stiftet få år senere, da en gruppe 'Lærere i Modersmaalet' i 1885 mødtes på Schneekloths Latin- og Realskole og enedes om at stifte en forening. Dette var med henblik på at fremme drøftelsen af faglige spørgsmål af videnskabelig og pædagogisk art, og for at sikre en fælles optræden fra lærernes side, så vi har en stemme i samtalen om skolen og danskfaget. Netop det, karakteriserer en forening, der er et samvirke baseret på en frivillig sammenslutning af personer, der i fællesskab arbejder for eller dyrker en eller flere interesser. Og det gør vi stadig i Dansklærerforeningen her 135 år senere, også selvom vi som resten af foreningsdanmark de seneste år har været udfordret i forhold til at skaffe frivillige kræfter til den daglige, kontinuerlige drift i en tid, hvor skolen, lærerne og ikke mindst faget har været under et pres, vi ikke tidligere har set. Vi tror dog på, at vi som dansklærere og medlemmer af Dansklærerforeningen sammen udgør et givende fællesskab til gavn for både lærere, elever, faget og det omgivende samfund.

I beretningsperioden har bestyrelsen arbejdet videre ud fra strategien, "Synlighed og kvalitet", der sidste år blev til tre centrale pejlemærker for bestyrelsesarbejdet:

1. pejlemærke: Vi arbejder strategisk med at rekruttere flere medlemmer og fastholde dem, som vi har. Her også med fokus på de lærerstuderende.
2. pejlemærke: Vi har fokus på det videre arbejde med læseplan og vejledning for dansk.
3. pejlemærke: Vi har fokus på at udvikle vores kursusvirksomhed. Potentialet i kursusudbuddet skal udfoldes. Vi har desuden fokus på at tilpasse kursusudbuddet til lærernes hverdag.

Medlemsfastholdelse og -rekruttering står fortsat centralt i vores arbejde. Vi tror på, at det, at være en del af fællesskabet i Dansklærerforeningen har en værdi for den enkelte lærer, ikke mindst i den kommende tid, hvor der med den nye arbejdstidsaftale bliver øget fokus på den fagprofessionelle lærer, der kan træffe kvalificerede pædagogiske og didaktiske valg. Dette vil vi gerne støtte op om.

Arbejdet med læseplanen blev i første omgang sluttet i 2019, men der ligger et forsat arbejde i at følge udviklingen på området. Blandt andet er Dansk lærerforening repræsenteret i Faglig Følgegruppe i Undervisningsministeriet og søger herigennem dialogen omkring danskfagets udvikling.

Desuden forsætter vi med udviklingen af vores kursusvirksomhed, der i beretningsåret blev noget påvirket af coronaudbruddet, der satte en kæp i hjulet for en lang række kurser og ikke mindst vores to planlagte Fælles mål-konferencer, som desværre måtte aflyses. Coronaperioden har dog også givet en række nye erfaringer, som vi forventer at bygge videre på i det kommende år.

Til disse tre pejlemærker kan vi føje vores ambassadørordning, der består af en række engagerede lærere fra hele landet. Vi er glade for ordningen, og vil i det kommende år se på, hvordan vi kan styrke denne.

Med afsæt i disse tre pejlemærker blev der i 2018 udarbejdet to dokumenter, der havde til hensigt at konkretisere strategipapiret fra 2016 gennem målsætning, handling og midtvejsevaluering. Disse dokumenter står fortsat centralt i bestyrelsens arbejde og vil blive udviklet løbende. Det drejer sig om:

- Indsatsområder i bestyrelsesarbejdet
- Konkretisering af indsatsområder

Ambassadørordningen

Ambassadørordningen blev stiftet i 2017 og har til hensigt at styrke kommunikationen mellem bestyrelsen og medlemmerne, samt udbrede kendskabet og ønsket om deltagelse i det faglige fællesskab, Dansk lærerforening er. Ambassadørerne deltager i lokale og regionale netværk og er aktive i forhold til at skabe netværk, hvor både nuværende og kommende medlemmer samles og sætter Dansk lærerforening og danskfaget på dagsordenen. Ambassadørordningen drives af Maiken Adelsten og Nikolas Ioannau fra bestyrelsen, der er ansvarlige for kontakt til ambassadørerne og afviklingen af to årlige møder.

Ambassadørordningen udvides hele tiden med flere medlemmer. Det er enormt berigende i bestyrelsesarbejdet at opleve, hvordan mange ønsker at bidrage med deres danskfaglige indsigt og være aktiv i ambassadørgruppen. I beretningsperioden har der været afholdt tre møder samt flere af ambassadørerne har deltaget i bogpakkefejring på Dansk lærerforenings Forlag, Skolemessen og Læringsfestivalen samt udgør en central del af Faglig Følgegruppe bag Lempede Fælles Mål.

Medlemmerne af ambassadørordningen skal have en stor tak for deres tid og engagement, deres evne til at skabe netværk og deres lyst til at ville udbrede kendskabet til faget og foreningen, gør en stor frivillig indsats. Deres arbejde er givtigt og nødvendigt for faget og foreningen, og disse ambassadører er ikke bange for at give en lang række input omkring

medlemsblad, undervisningsforløb samt fagpolitiske indspark, som gør Dansk Lærerelevforening tidssvarende og aktuel for en hvilken som helst dansklærer at være medlem af.

Læreruddannelsen

De lærerstuderende er fremtidens kolleger, og står centralt i bestyrelsens arbejde. Vi er opmærksomme på, at de lærerstuderende skal have øjnene op for betydningen af at være medlem af Dansk Lærerelevforening. Ikke alene i deres studietid, men også som en vigtig brik i deres fremtidige lærerliv. Som tidligere har vi i det forgangne år haft et samarbejde med interesserede lærere for læreruddannelsen, som vi gerne rykker ud og holder et oplæg for, eller inviterer til en rundvisning i Dansk Lærerelevforenings Hus. Desuden udsender vi to gange om året en særlig hilsen til denne medlemsgruppe for at styrke vidensdeling mellem forening og lærerstuderende. De lærerstuderende skal kende deres faglige forening.

DANSK

Tidsskriftet DANSK er et vigtigt bindeled mellem forening og medlemmer. Det er et kerneområde i bestyrelsen og den danskfaglige konsulent's arbejde at sikre et dynamisk magasin med debat, refleksion og nye danskfaglige perspektiver. Dernæst tilsigtes også i magasinet en teoretisk såvel som praksisorienteret fundering over faget. DANSK udvikler sig løbende; en udvikling der affødes af input fra medlemmer, ambassadører, bestyrelse.

I beretningsperioden har vi behandlet følgende temaer i DANSK:

2019/4: *Elevens fremstillinger*

2020/1: *Reviderede Fælles Mål*

2020/2: *Tillid og råderum*

2020/3: *Børne- og ungdomslitteratur - Den vanskelige litteratur* i samarbejde med Ibby Danmark.

Kurser og udgivelser

Kursuskataloget så i 2018 for første gang dagens lys med et bredt udbud af kurser til alle grundskolens klassetrin, fyraftensmøder, hvor det fagpolitiske har været i centrum, samt udbud af dansk konsulenter, som kan bookes på den enkelte skole. I beretningsperioden har kursuskataloget været videreført med ændringer i forhold til indhold og kursusinstruktører, og der har således i beretningsperioden været afholdt en lang række kurser, hvor særligt det mundtlige, skriftlige og multimodale aspekt af danskfaget har været i højsædet, ligesom der igen i år har været tilbud på tværs af indskoling, mellemtrin og udskoling. Når bestyrelsen sammensætter kursusudbuddet, så gøres det i samspil med forlaget og tidligere/kommende udgivelser. Denne beretningsperiode har beklageligvis været præget af et forår med aflysninger i forbindelse med den landsdækkende coronanedlukning i foråret 2020. Ikke mindst måtte vi se vores to store konferencer om danskfaget og de nye fælles mål aflyst. På trods af dette har der i beretningsperioden været afviklet en række kurser med

tilfredsstillende deltagerantal, hvilket betyder et lille overskud på kursuskontoen. Kursuskataloget for skoleåret 20/21 i skrivende stund under udarbejdelse og som et nyt tiltag udkommer dette udelukkende online. Der skyldes en stor tak til Ida Geertz-Jensen for det store frivillige arbejde, der ligger bag Folkeskolesektionens kursusudbud.

Undervisningsforløb

Bestyrelsen har gennem en årrække stået bag udgivelsen en række undervisningsforløb af varierende længde, der retter sig mod indskoling, mellemtrin og udskoling. Tanken bag disse undervisningsforløb er at skabe forløb, der ud over faglig substans tilbyder et dannelses-, undrings- og forandringspotentiale. Forløbene skabes af lærere, der skriver til lærere, og tager udgangspunkt i såvel Dansklærerforeningens Forlags materialer, samt andet, der i fagligt såvel som formålsorienteret perspektiv kan tilbyde vores medlemmer et reelt alternativ til de materialer, der ellers er mest tilgængelige.

I beretningsåret er følgende forløb udgivet og planlagt:

Hvad var det dog, der skete? – Andreas Jensen

Dyret i Mennesket – Mennesket i dyret? – Marie Elmegaard

Bag Linjerne – Katja Gottlieb

Fat Front – Maiken Adelsten

Voksne er børn, der er blevet sindssyge – Et forløb om Michael Strunge – Af Ida Volder og Laura Roed Nielsen

Desuden er der i beretningsperioden blevet udviklet undervisningsforløb til brug for lærere, der hjemmeunderviser. Der er lavet forløb til *Lynkineser* af Jesper Wung-Sung, *Mig Mona altid i træsko* (røde) af Mette Hegnhøj, og *Os i Blomsterkvarteret* af Dy Plambeck. Desuden har vi samarbejdet med DR Skole om undervisningsforløb til *Øgendahl* og *de store forfattere* samt naturserien *Vidunderlige vilde Danmark*.

Fagpolitiske meningsdannere

Bestyrelsen arbejder fortsat på at være synlige i diverse fagpolitiske sammenhænge. På platforme som folkeskolen.dk og i dagspressen har Jens Raahauge, Nikolas Ioannau og Katja Gottlieb i beretningsperioden været tilstedeværende. Men den øvrige bestyrelse markerer sig også i såvel fagpolitiske samtaler, som en række af de faglige fora der findes på Facebook og på Instagram.

Vi er i bestyrelsen ikke kun aktive i den offentlige, politiske debat. Vi er i den grad fagpolitisk aktive i forskellige sammenhænge vedrørende danskfaget. Bestyrelsen deltager så vidt det er muligt i fagpolitiske sammenhænge.

Projekter og samarbejder

Bestyrelsen har udført sit arbejde gennem omkring 8-10 bestyrelsesmøder og gennem deltagelse i repræsentantskabsmøder og fællesbestyrelsesmøder med de øvrige tre sektioners bestyrelser. I samarbejdet med de øvrige sektioner er det helt afgørende for folkeskolesektionens bestyrelse, at der konstant er fokus på medlemsrekruttering og medlemspleje. Der har i beretningsperioden været afholdt fire fællesbestyrelsesmøder og her har det bl.a. været på dagsordenen. Hvert enkelt bestyrelsesmedlem har desuden deltaget i en række interne og eksterne samarbejdsrelationer.

Via bestyrelsesarbejdet deltager vi i generering af ideer til udgivelser og i vurdering af forslag til udgivelser på Daneklærerforeningens Forlag, ligesom bestyrelsesmedlemmer har en funktion som konsulenter på forlagets udgivelser. Bestyrelsens samarbejdsopgaver omfatter desuden

- Samarbejde med de øvrige faglige foreninger under Danmarks Lærerforening. Dette varetages af formanden samt bestyrelsesmedlem Søren Eriksen.
- Repræsentation i samarbejdet omkring Avisen i Undervisningen. Dette varetages primært af næstformand Ida Geertz-Jensen
- Samarbejde med Nationalt Videncenter for Læsning. Mette Lorentzen sidder i denne følgegruppe.
- Samarbejde via NORDSPRÅK med de øvrige nordiske modersmålslærerforeninger om udvikling af kurser om det nordiske i undervisningen og om fremme af undervisning i nabosprogene. Desuden sidder næstformand Ida Geertz Jensen i bestyrelsen for Foreningen Norden, og suppleant Stefan Hardonk Nielsen driver Altlantbib.org.
- Vi er beskikket som et af de to medlemmer af den danske nationalkomité, der skal nominere børne- og ungdomslitteratur til Nordisk Råd. Jens Raahauge varetager fast denne funktion.
- Vi er beskikket som repræsentant i bedømmelseskomiteen til Skriverprisen. Mette Lorentzen sidder i denne gruppe.
- Vi er repræsenteret i Tænk tanken SOPHIA's bestyrelse, hvor Jens Raahauge er formand og Katja Gottlieb sidder i det faglige råd.
- Bestyrelsen deltager i faglig følgegruppe i dansk og matematik nedsat af STUK. Nikolas Ioannou og Maiken Adelsten deltager i faglig følgegruppe.
- Litteraturfestival i Odsherred. Foreningen bakker op om dette arrangement.
- Folkemøde på Bornholm. Blev i år aflyst. Vi vender tilbage næste år.
- Lærerprofession.dk. Vi er repræsenteret i to af bedømmelseskomiteerne; referencegruppe og priskomite for PD-projekter og priskomiteen for skolens dannelsesbidrage af hhv. Jens Raahauge og Katja Gottlieb.
- Dansk i mange retninger - følgegruppe. Marie Elmegaard deltager i denne gruppe.

Udbyttet af disse aktiviteter fremgår af hjemmesidens oversigt over folkeskolesektionens bestyrelse samt af de oplysninger, som løbende bliver givet i vores medlemsblad.

Bestyrelsens sammensætning

Marie Elmegaard har frem til marts 2019 været formand for sektionen. Marie har gjort et uvurderligt stort arbejde i den årrække, hun har bestredet denne post. Hun har dog i år valgt at trække sig, og har dermed givet stafetten videre til Katja Gottlieb. Marie fortsætter i bestyrelsen, og vi takker hende for det, og ikke mindst for det meget store arbejde hun gennem sit formandskab har lagt i Dansklærerforeningen. Vi er glade for fortsat at kunne trække på hendes faglighed og hendes tid. Ida Geertz-Jensen fortsætter som næstformand, og bestyrelsen har desuden været udgjort af Jens Raahauge, Nikolas Ioannou, Maiken Adelsten og Søren Eriksen. Mette Marie Lorentzen, Stefan Åge Nielsen har været suppleanter i beretningsperioden.

Økonomi og medlemsstatus

Igennem de seneste år har vi, akkurat som de fleste andre faglige foreninger, haft en stagnation i antallet af medlemmer. Dog har vi det seneste år oplevet en lille medlemsfremgang. Desuden har en del af de lærerstuderende medlemmer, efter kontakt med Husets medlemsansvarlige, valgt at fortsætte som ordinære medlemmer. En udvikling, vi er meget glade for. Bestyrelsens daglige arbejde er gennemsyret af et fokus på, hvordan vi fastholder medlemmer og får flere medlemmer til vores faglige fællesskab. Vi håber og tror på, at det faglige, politiske og skolemæssige arbejde, som vi foretager hver dag med tiden, vil skabe grobund for vækst i medlemsantallet.

Tak for hjælpen

Fra bestyrelsens side skal lyde en stor tak til alle samarbejdspartnere, dansklærere og andre, som foreningen er i berøring med. Vigtigst af alt skal lyde en stor tak til medarbejderne i Dansklærerforeningens Hus, som uden at kny håndterer en lind strøm af meddelelser om alt mellem himmel og jord. Ikke altid leveret til den rigtige indbakke. Uden jeres store opbakning, var det ikke muligt at bedrive vores foreningsarbejde. Tusind tak til jer.

På vegne af F-bestyrelsen

Katja Gottlieb

Formand for Dansklærerforeningens Folkeskolesektion

Oktober 2020